

Section -1

Note:

Marks:30

1. All questions are **compulsory**.
2. **Number** given to right side indicates **marks**.
3. Choose the **correct option** given below questions and **write answer**.

1. _____ give direction to the research work (1)
A) Sampling B) Research design
C) Questionnaire D) Professional attitude
2. _____ research is conducted to measure the quality of a particular situation (1)
A) Qualitative B) Quantitative
C) Applied D) Exploratory
3. _____ is one of the essentials of good sampling. (1)
A) Representativeness B) Chaotic
C) Incompleteness D) Non-clarity
4. Hypothesis framing is important because it gives _____. (1)
A) money B) time
C) direction D) information
5. Every research has its _____. (1)
A) Users B) Limitations
C) Researchers D) People
6. The depth in any research can be judged by _____. (1)
A) title of the research B) duration of the research
C) objectives of the research D) expenditure on the research,
7. _____ are the types of Random or probability sampling (1)
A) Area sampling and judgemental sampling B) Stratified sampling and Area sampling
C) Judgemental sampling and Quata sampling D) Sequential sampling
8. Questions that make respondents answer with a simple "yes" or "no" are called _____ Questions. (1)
A) Dichotomous B) Mixed
C) Filtered D) Pictorial
9. _____ of data refers to analysis and generalization of results. (1)
A) Interpretation B) Processing
C) Sampling D) Editing

10. In _____ Questions, both questions and answers are structured. (1)
 A) open ended B) close ended
 C) multiple choice D) filtered
11. Primary _____ provides in-depth information relating to research problem. (1)
 A) Data B) Delta
 C) Department D) Duplicate
12. In a survey there is a respondent and an _____. (1)
 A) Educator B) Enumerator
 C) Effort maker D) Officer
13. Questions with only two alternatives is called _____ questions. (1)
 A) Double B) Duplicate
 C) Dichotomous D) Doubtful
14. Primary data is a _____ hand information collected through various methods. (1)
 A) second B) fourth
 C) first D) third
15. The _____ of secondary data refers to accuracy, reliability and completeness. (1)
 A) quantity B) quality
 C) measurement D) source
16. Mean, Median and Mode are _____. (1)
 A) Ways of sampling B) Measures of central tendency
 C) Measure of dispersion D) Measure of Karl Pearson
17. _____ test is meant for the sample below 30 (1)
 A) Chi-square B) Z-test
 C) T-test D) F-test
18. _____ is the intermediary stage between Data Collection & Data Analysis (1)
 A) Data Processing B) Research Report
 C) Sampling Design D) Data selection
19. A _____ is a chart that shows the frequencies and is presented as a series of vertical bars. (1)
 A) Pie Chart B) Bar chart
 C) Table chart D) Resource chart
20. Median and mode can be found by _____. (1)
 A) Subtracting B) Variably
 C) Inspection D) Mechanically

21. _____ graphs are useful to show data variables and help to make predictions. (1)
 A) Bar B) Pie
 C) Line D) Scatter
22. Type II error is denoted by _____. (1)
 A) Γ B) β
 C) δ D) α
23. In research report _____ is placed before Introduction. (1)
 A) Information B) Index
 C) Title page D) Footnotes
24. Research report reflects the caliber of the _____. (1)
 A) Non-verbal B) Report writer
 C) Research staff D) Sponsors
25. _____ shows various topics and the relevant page numbers in the report. (1)
 A) Footnotes B) Index
 C) Bibliography D) Recommendation
26. Informants should be treated _____. (1)
 A) casual manner B) Like unwanted customer
 C) Not important D) With dignity and decency
27. Recommendations constitute _____ of the research report itself. (1)
 A) Useful part B) Supporting Document
 C) Integral part D) Additional matter
28. Bibliography is included in the _____ of the report. (1)
 A) unimportant part B) Preliminary contents
 C) Index D) Concluding part
29. Footnotes basically offers convenience to _____. (1)
 A) Readers B) Researchers
 C) Respondents D) Research Staff
30. Computer is not only fast calculator but also..... (1)
 A) diligence B) Exhalent
 C) perfect D) speedy

Section -2

Note:

Marks:30

1. **All** questions are **compulsory**. Answer any one out of three
2. **Number** given to right side indicates **marks**.

- Q.1. A) What are the objectives of research in business? (7.5)
B) Discuss the importance of review of literature in research.
C) Describe the techniques of sampling.
- Q.2. A) What is Primary Data? Explain the sources of Primary Data. (7.5)
B) Discuss various factors which affect the choice of data collection.
C) Elaborate essentials of a good Questionnaire.
- Q.3. A) What do you mean by regression analysis? Explain its significance (7.5)
B) Define interpretation of data. Discuss its importance
C) Write a short notes on factor analysis
- Q.4. A) Discuss the essentials of a good research report. (7.5)
B) Explain in brief ethical norms in research.
C) Write a short notes on APA and MLA citation method.

मराठीरूपांतर
विभाग-१

सूचना:

गुण: ३०

१. सर्वप्रश्नअनिवार्यआहेत.
२. उजवीकडीलअंकगुणदर्शवितात.
३. प्रश्नाच्याखालीदिलेल्यापर्यायातूनयोग्यपर्यायनिवडाआणिउत्तरलिहा.

१. _____ संशोधन कार्याला दिशा देते. (१)
अ) नमुना ब) संशोधन रचना
क) प्रश्नावली ड) व्यावसायिक वृत्ती
२. _____ संशोधन, विशिष्ट परिस्थितीची गुणवत्ता मोजण्यासाठी केले जाते. (१)
अ) गुणात्मक ब) परिमाणात्मक
क) उपयोजित ड) परिमाणात्मक
३. चांगल्या नमुन्यांसाठी _____ हे एक आवश्यक आहे. (१)
अ) प्रातिनिधिकता ब) गोंधळ
क) अपूर्णता ड) अस्पष्टता
४. गृहीतक रचना महत्वाची आहे कारण ती _____ देऊ करते. (१)
अ) पैसा ब) वेळ
क) दिशा ड) माहिती
५. प्रत्येक संशोधनाला त्याचे _____ असतात (१)
अ) वापरकर्ते ब) मर्यादा
क) संशोधक ड) लोक
६. कोणत्याही संशोधनातील खोली _____ ने पारखली जाऊ शकते (१)
अ) संशोधनाचे शीर्षक ब) संशोधनाचा कालावधी
क) संशोधनाची उद्दिष्टे ड) संशोधनावर खर्च

७. _____ यादृच्छिक किंवा संभाव्यता नमुना चे प्रकार आहेत (१)
- अ) क्षेत्र नमुने आणि पारखणी नमुने ब) स्तरीकृत नमुना आणि क्षेत्र नमुना
क) निवाडा नमुने आणि कोटा नमुने ड) क्रमिक नमुने
८. साध्या "होय" किंवा "नाही" सह उत्तर देणाऱ्या प्रश्नांना _____ प्रश्न म्हणतात. (१)
- अ) द्वी पर्यायी ब) मिश्रित
क) गाळीव ड) चित्रमय
९. _____, डेटा विश्लेषण आणि निकालांच्या सामान्यीकरण संदर्भित आहे. (१)
- अ) अर्थ आकलन ब) प्रक्रियान्वित
क) नमुना ड) संपादन
१०. _____ प्रश्नांमध्ये, प्रश्न आणि उत्तरे दोन्ही संरचित असतात. (१)
- अ) मुक्त ब) गोळीबंद
क) बहू पर्यायी ड) गाळीव
११. प्राथमिक _____, संशोधनाच्या समस्यांशी संबंधित सखोल माहिती प्रदान करते. (१)
- अ) डेटा ब) डेल्टा
क) विभाग ड) नक्कल
१२. सर्वेक्षणात एक प्रतिसादकर्ता आणि एक _____ आहे. (१)
- अ) शिक्षक ब) प्रगणक
क) प्रयत्न करणारा ड) अधिकारी
१३. फक्त दोन पर्याय असलेल्या प्रश्नांना _____ प्रश्न म्हणतात. (१)
- अ) दुप्पट ब) द्वी पर्यायी
क) द्वी ड) संशयास्पद

१४. प्राथमिक डेटा ही _____ हात (स्त्रोत) माहिती आहे जी विविध पद्धतींद्वारे गोळा केली जाते. (१)
- अ) दुसरा ब) चौथा
क) पहिला ड) तिसर्या
१५. दुय्यम डेटाचे _____, अर्थ अचूकता, विश्वासार्हता आणि परिपूर्णता असा होतो. (१)
- अ) प्रमाण ब) गुणवत्ता
क) मोजमाप ड) स्त्रोत
१६. सरासरी, मध्यक आणि मोड _____ आहेत. (१)
- अ) नमुने घेण्याच्या पद्धती ब) केंद्रीय प्रवृत्तीची मोजमापे
क) विखुरण्याची मोजमापे ड) कार्ल पिअरसनचे मोजमापे
१७. _____ चाचणी 30 खालील नमुन्यासाठी आहे (१)
- अ) चि-चौरस ब) झेड-
क) टी-चाचणी ड) एफ-चाचणी
१८. _____ हा विदा संकलन आणि विदा विश्लेषण यांच्यातील मध्यस्थ टप्पा आहे. (१)
- अ) विदा प्रक्रिया ब) संशोधन अहवाल
क) नमुना रचना ड) विदा निवड
१९. _____ हा एक तक्ता आहे जो वारंवारता दर्शवितो आणि उभ्या बारची मालिका म्हणून सादर केला जातो. (१)
- अ) पाय (pie) आलेख ब) बार आलेख
क) तक्ता आलेख ड) संसाधन तक्ता
२०. मध्यम आणि मोड _____ ने शोधता येऊ शकतात. (१)
- अ) वजाबाकी ब) बदलांनी
क) तपासणी ड) यांत्रिकदृष्ट्या

२१. विदा चर दर्शविण्यासाठी आणि भविष्यवाणी करण्यास मदत करण्यासाठी _____ आलेख उपयुक्त आहेत. (१)

अ) बार	ब) पाय
क) रेषा	ड) स्कॅटर

२२. प्रकार २ त्रुटी _____ अशी दर्शवली जाते (१)

अ) γ	ब) β
क) δ	ड) α

२३. संशोधन अहवालात _____ परिचयापूर्वी ठेवली जाते. (१)

अ) माहिती	ब) अनुक्रमणिका
क) शीर्षक पान	ड) तळटीप

२४. संशोधन अहवाल _____ क्षमता दर्शवितो (१)

अ) अमौखिक	ब) अहवाल लेखक
क) संशोधन कर्मचारी	ड) प्रायोजक

२५. _____ अहवालातील विविध विषय आणि संबंधित पृष्ठ क्रमांक दर्शविते. (१)

अ) तळटीपा	ब) अनुक्रमणिका
क) ग्रंथसूची	ड) शिफारस

२६. माहिती प्रदात्याला _____ वागविले पाहिजे. (१)

अ) नैमित्तिक पद्धतीने	ब) अवांछित ग्राहकाप्रमाणे
क) गौण	ड) सन्मान आणि शालीनतेसह

२७. शिफारशी ह्या संशोधन अहवालाचाच _____ आहेत (१)

अ) उपयुक्त भाग	ब) समर्थन दस्तऐवज
क) अविभाज्य भाग	ड) अतिरिक्त बाब

२८. ग्रंथसूचीचा समावेश अहवालात _____ आहे. (१)

अ) गौण भाग	ब) प्राथमिक सामग्री
क) अनुक्रमणिका	ड) समारोपाचा भाग

२९. तळटीप मुळात _____ सुविधा प्रदान करतात. (१)

अ) वाचकांना	ब) संशोधकांना
क) प्रतिसादकांना	ड) संशोधन कर्मचार्यांना

३०. संगणक केवळ वेगवान कॅल्क्युलेटरच नाही तर _____ (१)

अ) व्यासंगी	ब) निष्णात
क) अचूक	ड) वेगवान

विभाग-२

सूचना:

गुण: ३०

१. सर्वप्रश्न अनिवार्य आहेत. तीनपैकी कोणत्याही एकाचे उत्तर लिहा
२. उजवीकडील अंकगुण दर्शवितात.

- प्र.१. अ) संशोधनाची व्यवसायातील उद्दिष्ट्ये कोणती आहेत ? (७.५)
ब) संशोधनातील साहित्याच्या पुनरावलोकनाचे महत्त्व सांगा.
क) नमुना तंत्रांचे वर्णन करा.
- प्र.२. अ) प्राथमिक माहिती म्हणजे काय ? प्राथमिक माहितीचे स्रोत स्पष्ट करा. (७.५)
ब) माहिती संकलनाच्या निवडीवर परिणाम करणाऱ्या विविध घटकांवर चर्चा करा.
क) चांगल्या प्रश्नावलीसाठी आवश्यक बाबी सविस्तरपणे सांगा.
- प्र.३. अ) प्रतिगमन विश्लेषणाचा अर्थ काय आहे? त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. (७.५)
ब) विदा आकलनाची व्याख्या द्या. त्याचे महत्त्व सांगा.
क) घटक विश्लेषणावर थोडक्यात टीप लिहा.
- प्र.४. अ) चांगल्या संशोधन अहवालासाठी आवश्यक बाबी सांगा. (७.५)
ब) संशोधनातील नैतिक नियम थोडक्यात स्पष्ट करा.
क) APA आणि MLA उद्धरण पद्धतीवर थोडक्यात टीप लिहा.
